

Audzēšanai ieteicamās ābeļu šķirnes

Laila Ikase

Latvijas Valsts augļkopības institūts

www.lvai.lv

Šķirnes izvēles kritēriji

- 1. Dārza vieta un augsne.
- 2. Šķirnes ziemcietība un slimībizturība.
- 3. Piemērotība audzētāja vajadzībām:
 - pašu patēriņam,
 - tirgum (uz vietas vai tālākpārdošanai),
 - pārstrādei.
- 4. Kopšanas un novākšanas iespējas.
- 5. Glabāšanas iespējas.

? Vai zināms, kā šķirne uzvedas kaimiņu dārzos?

1. ŠĶIRNES KOMERCĀRZIEM

(Var audzēt arī mazdārzos)

VASARAS ŠĶIRNES

Šķirnes	Raksturīgās īpašības	Priekšrocības	Problēmas
Agra	Agra vasaras, augļi vidēji lieli, sarkani, saldskābi.	Augļi – ienākas pirms ‘Baltā Dzidrā’, izskatīga krāsa. Koks – ražīgs, slimībizturīgs, ziemcietīgs.	Augļi – neretinot var būt pasīki, iespējams rūsinājums, glabājot vīst. Koks – ražas kāpums diezgan lēns, vainagam tieksme sabiezināties.
Baltais Dzidrais	Agra vasaras, augļi vidēji līdz lieli, bāli dzeltenī, saldskābi. Laba pārstrādei.	Augļi – izskatīgi, retinot lieli. Koks – pieticīgs, ražīgs, pietiekami izturīgs pret kraupi.	Augļi – zema transportizturība, īss glabāšanas laiks, labam lielumam jāretina. Koks – ražo pārgadus, vidēja izturība pret vēzi.
Konfetnoje	Vasaras, augļi vidēji lieli, viegli svītraini, saldi ar vieglu skābumu.	Augļi – ļoti garšīgi, saldi. Koks – ziemcietīgs, izturīgs pret slimībām.	Augļi – vācami pakāpeniski, labam krāsojumam jāvēc tikai pilnīgi gatavi. Koks – ražo pārgadus, ražas kāpums palēns.
Krapes Cukuriņš	Vasaras, nedaudz vēlāk par Konfetnoje, augļi ļoti līdzīgi. Koks spēcīgāka auguma nekā ‘Konfetnoje’.	Augļi – ļoti garšīgi, saldi. Koks – ziemcietīgs, izturīgs pret slimībām.	Augļi – vācami pakāpeniski, labam krāsojumam jāvēc tikai pilnīgi gatavi. Koks – ražo pārgadus, tieksme veidot stāvu vainagu.

'Agra'

'Baltais Dzidrais'

'Konfetnoje'

'Krapes Cukuriņš'

RUDENS – AGRAS ZIEMAS ŠĶIRNES

Šķirnes	Raksturīgās īpašības	Priekšrocības	Problēmas
Kovaļenkovskoje	Vēla vasaras – rudens, augļi lieli, sarkani, saldi bez skābuma.	Augļi – izskatīgi, saldi. Koks – labi ražo jebkuros apstākļos, viegli veidojams.	Augļi – glabājot zaudē kvalitāti, bez vainaga izgaismošanas slikts krāsojums. Koks – tieksme ražot pārgadus.
Orļik	Rudens – agra ziemas, augļi vidēji lieli, sarkani, saldskābi.	Augļi – laba vai ļoti laba garša. Koks – ražīgs, ziemcietīgs, var stādīt sabiezināti.	Augļi – viegli birst, ne vienmēr pietiekami izskatīgi. Koks – ražo pārgadus, veido stāvu zarojumu.
AUKSIS	Rudens – ziemas, augļi palieli vai lieli, divkrāsaini, saldskābi.	Augļi – stabila laba kvalitāte, ilgs lietošanas periods. Universāla izmantošana. Koks – ražīgs, pietiekami slimībizturīgs.	Augļi – ienākoties birst, dažos gados aprūsināti. Koks – izvēlīgs pret potcelmu.
Tiina	Rudens, augļi lieli, viegli svītraini, saldi bez skābuma. Zied ļoti agri, salnās necieš.	Augļi – lieli, saldi. Koks – ziemcietīgs, ražo labi ik gadus, maz slimo ar kraupi.	Augļi – glabājot kļūst bezgaršīgi; par vēlu vācot, stiklojas. Koks – zema izturība pret miltrasu.
Saltanat	Rudens – agra ziemas, augļi palieli vai lieli, divkrāsaini, saldskābi.	Augļi – ļoti izskatīgi, izlīdzināti, stingri. Koks – ziemcietīgs, uz pundurpotcelmiem ražīgs.	Augļi – veidojas pušķos; labai kvalitātei jāizgaismo vainags. Koks – spēcīga auguma, prasa augumu ierobežojošu potcelmu un zaru liekšanu.

'Kovaļenkovskoje'

'Orļik'

'Saltanat'

'Tiina'

'Auksis'

RUDENS – AGRAS ZIEMAS ŠĶIRNES

Šķirnes	Raksturīgās īpašības	Priekšrocības	Problēmas
Antonovka	Rudens, augļi lieli, dzelteni, skābeni un aromātiski. Pārstrādes šķirne.	Augļi – teicami visiem pārstrādes veidiem. Koks – ļoti ziemcietīgs, pieticīgs, ražīgs, laba slimībizturība.	Augļi – teicami Latgalē, turpretī Rietumu zonā neglabājas, bet Vidzemē trūkst kvalitātes. Koks – ražo pārgadus.
Rubin (Kazahijas)	Rudens, augļi ļoti lieli, rožaini sarkani, saldskābi.	Augļi – ļoti izskatīgi, garšīgi. Koks – laba ziemcietība.	Augļi – jārealizē rudens sezonā, jo pēc karstām vasarām brūnē miza; nav izturīgi pret puvi. Koks – ražo pārgadus, vidēji izturīgs pret vēzi. Lielo augļu dēļ var lūzt zari.

'Antonovka'

'Rubin'
(Kazahija)

ZIEMAS ŠĶIRNES

Šķirnes	Raksturīgās īpašības	Priekšrocības	Problēmas
Iedzēnu	Ziemas, augļi lieli, divkrāsaini, saldskābi, vairāk saldi.	Augļi – izlīdzināti, izskatīgi, stingri, garšīgi. Koks – ziemcietīgs, laba izturība pret kraupi.	Augļi – bieži slimo ar korķplankumainību, obligāti Ca smidzinājumi. Nereti arī puve glabājot. Koks – ražo pārgadus, vainaga veidošana prasa zināšanas.
Antej	Ziemas, augļi lieli, tumši sarkani, saldskābi. Vācamu vēlu.	Augļi – lieli, ar labu garšu, parasti ilgi glabājas. Koks – pieticīgs, viegli veidojams, ražīgs.	Augļi – krāsojums var būt nepievilcīgs, iespējama korķplankumainība. Koks – tieksme ražot pārgadus, iespējams vēzis.
Aļesja	Ziemas, augļi vidēji līdz lieli, divkrāsaini, saldskābi.	Augļi – izskatīgi, ilgi glabājas. Koks – ziemcietīgs, laba slimībizturība.	Augļi – garša nereti viduvēja, atkarīga no augšanas vietas; glabāšanas beigās strauji sasprēgā. Koks – lai iegūtu labas ražas, jāveicina zarošanās.

'Antej'

'Aļesja'

'Iedzēnu'

VĒLAS ZIEMAS ŠĶIRNES

Šķirnes	Raksturīgās īpašības	Priekšrocības	Problēmas
Zarja Alatau	Vēla ziemas, augļi vidēji vai lieli, dzelteni ar sārtumu, saldskābi. Labi arī pārstrādei.	Augļi – koši dzelteni, stingri, var aizstāt 'Sīpoliņu'. Koks – ātrražīgs, ražīgs, laba slimībizturība.	Augļi – nenormējot sīki un vīst, var būt aprūsināti; vēlu vāktiem veidojas lenticeļu puve un kvēpsarma. Koks – nepieciešama zaru liekšana un zaru žākļu paplašināšana..
Beloruskoje Maļinovoje	Vēla ziemas, augļi vidēji līdz lieli, purpursarkani, saldskābi vai skābeni. Vācami vēlu.	Augļi – ilgi uzglabājami, ražu normējot, izskatīgi un ar labu garšu. Koks – ļoti ražīgs, ziemcietīgs, izturīgs pret vēzi.	Augļi – nenormējot krasi pazeminās kvalitāte; slikti izgaismotā vainagā vāji krāsojas, puve. Koks – tieksme ražot pārgadus; zema izturība pret kraupi.
Sinap Orlovskij	Vēla ziemas, augļi ļoti lieli, zalgandzelteni ar sārtumu, saldskābi vai skābeni.	Augļi – vienmēr lieli, teicami glabājas. Koks – ziemcietīgs, pieticīgs, regulāri ražīgs, laba slimībizturība.	Augļi – viegli gūst iespaidumus, var būt par skābu. Ienākoties birst. Iespējama korķplankumainība. Koks – ļoti spēcīga auguma.

'Beloruskoje Maĭnovoje'

'Zarja Alatau'

'Sinap Orlovskij'

Dārziem labvēlīgās vietās:

Šķirnes	Raksturīgās īpašības	Priekšrocības	Problēmas
Delikates	Agra ziemas, augļi palieli vai lieli, divkrāsaini, saldskābi.	Augļi – lieli, laba vai ļoti laba garša. Koks – neliela auguma, ražīgs.	Augļi – ne vienmēr koši krāsoti. Koks – viduvēja ziemcietība un slimībizturība.
Spartan	Ziemas, augļi palieli, tumši sarkani, saldskābi, vairāk saldi.	Augļi – izskatīgi, garšīgi, ilgi uzglabājami. Koks – viegli veidojams, labos apstākļos regulāri ražīgs, laba izturība pret krāupi.	Augļi – sliktākos apstākļos pasīki. Koks – prasa siltu vietu, auglīgu augsni, bet smagās augsnēs iespējams vēzis; ziemcietība viduvēja.

'Delikates'

'Spartan'

Pārbaudāmas visā Latvijā

(1) Vasaras šķirnes

Šķirnes	Raksturīgās īpašības	Priekšrocības	Problēmas
Roberts	Vasaras, augļi lieli vai ļoti lieli, tumši sarkani, saldskābi. Imūna pret kraupi (Vf).	Augļi – ļoti izskatīgi, samērā labi glabājas; daļēji pašizretinās. Koks – ziemcietīgs, slimībizturīgs.	Augļi – vācami dalīti. Koks – prasa dzinumumu īsināšanu, lai veidotos labs zarojums; tieksme ražot pārgadus.
Delcorf (Delbarestivale)	Vēla vasaras, augļi vidēji vai lieli, svītraini, saldskābi, aromātiski. Ir sarkani kloni – 'Ambassy', 'Celeste'	Augļi – ļoti garšīgi, izlīdzināti, uzglabājami līdz janvārim vai ilgāk. Koks – viegli veidojams, ražīgs.	Augļi – laba kvalitāte tikai, ražu retinot; vācami dalīti, ienākdamies birst. Koks – vidēji ziemcietīgs, vidēji izturīgs pret kraupi; ražo krasi periodiski.

'Delbarestivale'

'Roberts'

(2) Rudens-agras ziemas šķirnes

Šķirnes	Raksturīgās īpašības	Priekšrocības	Problēmas
Ekstika	Rudens, augļi vidēji vai palieli, tumši sarkani ar gaišiem punktiem, saldskābi.	Augļi – izlīdzināti, ļoti labi uzglabājami, ar oriģinālu izskatu. Koks – ziemcietīgs, laba slimībizturība.	Augļi – grūti noteikt optimālo vākšanas gatavību. Koks – tieksme ražot pārgadus.
Gita	Rudens, augļi palieli vai lieli, sarkani svītraini, saldskābi. Imūna pret kraupi (Vf).	Augļi – garšīgi, samērā labi uzglabājami, daļēji pašizretinās. Koks – slimībizturīgs, ziemcietīgs, pieticīgs, viegli veidojams, ražo labi un regulāri.	Augļi – ne visai izlīdzināti. Koks – veido platu vainagu, tāpēc nevar stādīt sabiezināti.
Dace	Rudens – agra ziemas, augļi lieli vai ļoti lieli, sarkani ar stipru apsarmi, saldskābi, vairāk saldi. Imūna pret kraupi (Vf).	Augļi – vienmēr lieli un garšīgi, kokā ļoti noturīgi, pašizretinās, samērā labi glabājas. Koks – ļoti ātrražīgs, ražo labi ik gadus, ziemcietīgs, neslimo ar kraupi.	Augļi – slikti apgaismotiem augļiem plankumaina virskrāsa. Var nokavēt vākšanu, jo augļi nebirst. Koks – var slimot ar miltrasu; ražām sākoties, nedrīkst pieļaut auguma apsīkšanu.
Teremok	Rudens – agra ziemas, augļi lieli, svītraini, saldskābi, vairāk saldi.	Augļi – izskatīgi, ļoti izlīdzināti, garšīgi. Koks – neliels, viegli veidojams, regulāras augstas ražas, laba slimībizturība.	Augļi – glabājas tikai līdz decembrim, janvārim. Koks – ziemcietība Vidzemē un Latgalē var būt nepietiekama.

Gita'

'Dace'

'Eksotika'

'Teremok'

'Teremok' uz B9

Pārbaudāmas visā Latvijā

(3) Ziemas šķirnes

Šķirnes	Raksturīgās īpašības	Priekšrocības	Problēmas
Edite	Agra ziemas, augļi palieli vai lieli, koši oranžsarkani, saldskābi. Imūna pret kraupi (Vf).	Augļi – izskatīgi, izlīdzināti, stingri, kokā pašizretinās. Koks – augsta slimībizturība, ziemcietīgs, ražo ik gadus.	Augļi – glabāšanas beigās brūnē miza; vēsākā klimatā var būt paskābi. Koks – uz maza auguma potcelmiem tieksme veidot kailus zaru posmus.
Rubin (Čehija)	Ziemas, augļi palieli vai lieli, svītraini, saldskābi ar salduma pārsvaru.	Augļi – izskatīgi un ļoti garšīgi, izlīdzināti. Koks – laba slimībizturība, ikgadējas ražas.	Augļi – veidojas pušķos, glabājot var pūt pie kāta. Koks – ražo uz rīkšzariem, labai ražai prasa detalizētu griešanu, ne visai ziemcietīgs.
Bohemia (šķirnes 'Rubin' klons)	Ziemas, augļi palieli vai lieli, koši sarkani, saldskābi ar salduma pārsvaru.	Augļi – izcili izskatīgi un ļoti garšīgi, izlīdzināti. Koks – laba slimībizturība, ikgadējas ražas.	Tas pats, kas 'Rubin' (Čehija).

'Rubin'(Čehija) uz sējeņu potcelma

'Edite'

'Bohemia'

2. ŠĶIRNES TIKAI MAZDĀRZIEM

(vai augļu pārdošanai uz vietas)

MAZDĀRZIEM: (1) Vasaras šķirnes

ŠĶIRNE	IENĀKAS	AUGĻU VIRSKRĀSA	AUGĻU LIELUMS	TRANSPORT-IZTURĪBA	BIRSTĪBA	KOKA AUGUMS	KRAUPLA IZTURĪBA	IZTURĪBA PRET PUVĒM	VĒŽA IZTURĪBA	PIEZĪMES
Beržininku Ananasas	VV	Vājš sārtums	Lieli	Vid.	Vid.-stipra	Spēcīgs	Vid.	Vid.	Vid.	
Cukuriņš	AV	Vājš sārtums vai svītrains (ir sark.klons)	Sīki-ļ.sīki	Vid.	Vid.	Spēcīgs, lēnaudz.	Laba	Laba	Augsta	
Discovery	VV	Sārta vai sarkana	Vid.-lieli	Laba	Maza	Vid.	Augsta	Vid.	Vid.	Siltākiem novadiem
Doč Melbi	ĻAV	Sarkani svītrains	Lieli-ļ.lieli	Vid.	Vid.	Spēcīgs	Vid.-zema	Vid.-zema	Laba	
Jelgavas Vasaras	V	Vājš sārtums	Sīki-vidēji	Vid.	Vid.	Vid.	Vid.-zema	Vid.	Vid.	
Korta	ĻAV	Sarkani svītrains	Lieli	Vāja	Vid.	Neliels, stāvs	Vid.	Vid.	Vid.	Diezgan mazražīga
Lembitu	V-VV	Rožaini svītrains	Vid.-lieli	Vāja	Vid.	Vid.	Vid.	Zema	Vid.	
Mantet	V	Sarkana vai svītrains	Vid.-lieli	Vāja	Stipra	Spēcīgs	Vid.-zema	Vid.	Vid.	
Melba	V	Rožaini svītrains (ir sark. klons)	Vid.-lieli	Vāja	Vid.	Neliels	Zema	Vid.	Vid.	
Rīgas Rožābele	VV-AR	Sarkani svītrains	Pasīki-vid.	Vāja	Vid.	Neliels, plats	Augsta	Augsta	Laba	

'Beržininku Ananāšas'

'Sarkanais Cukuriņš'

'Jelgavas Vasaras Sarkanais'

'Rīgas Rožābele'

'Discovery'

'Korta'

'Lembitu'

'Mantet'

MAZDĀRZIEM: (2) Rudens šķirnes

ŠĶIRNE	IENĀKAS	AUGĻU VIRSKRĀSA	AUGĻU LIELUMS	TRANSPORT-IZTURĪBA	BIRSTĪBA	KOKA AUGUMS	KRAUJJA IZTURĪBA	IZTURĪBA PRET PUVĒM	VĒŽA IZTURĪBA	PIEZĪMES
Celmiņu Dzeltenais	AZ	Nav-vājš sārtums	Vid.	Vāja	Stipra	Vid.	Vid.-laba	Vid.	Augsta	
Ella	R-AZ	Sarkani svītraina	Vid.	Vid.-vāja	Maza	Vid.	Vid.	Laba	Vid.	Augļi jāretina
Merrigold	R-AZ	Nav	Vid.-lieli	Vāja	Maza	Vid.	Vid.	Augsta	Vid.	
Ničnera Zemeņu	R-AZ	Rožaina (ir sarkans klons)	Lieli	Laba	Stipra	Spēcīgs	Vid.	Laba	Zema	Labi ražo Zemgalē
Sūgisdessert	VV-R	Sarkani svītraina	Lieli	Laba	Vid.	Neliels	Laba	Laba	Laba	
Trebū Sēklaudzis	R	Nav	Vid.-lieli	Ļ.vāja	Maza	Vid.	Vid.	Laba	Vid.	
Velte	R-AZ	Sarkani svītraina	Lieli	Vid.	Vid.	Neliels	Augsta	Laba	Laba	Siltākiem novadiem
Vidzemes Zelta Renete	R	Nav-vājš sārtums	Pasīki-vid.	Laba	Vid.	Vid.	Vid.	Augsta	Vid.-zema	
Zailijskoje	R-AZ	Sarkani svītraina vai sarkana	Lieli	Augsta	Vid.	Neliels	Vid.-laba	Laba	Laba	

'Celmiņu Dzeltēnais'

'Ničnera Zemeņu'

'Vidzemes Zelta Renete'

'Ella'

'Merrigold'

'Sügisdessert'

'Zaiļijskoje'

'Velte'

MAZDĀRZIEM: (3) Ziemas šķirnes

ŠĶIRNE	IENĀKAS	AUGĻU VIRSKRĀSA	AUGĻU LIELUMS	TRANSPORT-IZTURĪBA	BIRSTĪBA	KOKA AUGUMS	KRAUPLA IZTURĪBA	IZTURĪBA PRET PUVĒM	VĒŽA IZTURĪBA	PIEZĪMES
Beforest	Z	Sarkani svītraina	Vid.	Laba	Maza	Vid.	Laba	Augsta	Vid.	
Bogatir	Z-VZ	Vājš sārtums	Lieli-ļ. lieli	Laba	Maza	Vid.	Laba	Augsta	Vid.	
Burtnieku Ziemas	Z-VZ	Sarkani svītraina	Pasīki-vid.	Augsta	Stipra	Vid.	Laba	Augsta	Laba	
Filippa	AZ-Z	Vājš sārtums -nav	Vid.-lieli	Vāja	Stipra	Vid.	Augsta	Laba	Augsta	
Forele	Z	Sarkana	Vid.-ļ. lieli	Laba	Maza	Vid.-neliels	Vid.	Vid.	Vid.-zema	
Ilga	Z	Brūni sarkana	Vid.-ļ. lieli	Laba	Vid.	Vid.	Vid.	Augsta	Vid.	
Liberty	AZ	Tumši sarkana	Pasīki-vid.	Laba	Maza	Vid.	Imūna	Laba	Vid.-zema	
Stars	AZ	Sarkani svītraina	Vid.-lieli	Laba	Stipra	Vid.	Vid.-laba	Vid.	Vid.	Augļi ribaini
Tellissaare	Z-VZ	Nav-vājš sārtums	Vid.-lieli	Laba	Vid.	Spēcīgs	Vid.	Augsta	Vid.	Nozīmīga pārstrādē

'Beforest'

'Burtnieku Ziemas'

'Telisāre'

'Liberty'

MAZDĀRZIEM: (4) Jaunas Latvijas šķirnes

ŠĶIRNE	IENĀKAS	AUGĻU VIRSKRĀSA	AUGĻU LIELUMS	TRANSPORT-IZTURĪBA	BIRSTĪBA	KOKA AUGUMS	KRAUJJA IZTURĪBA	IZTURĪBA PRET PUVĒM	VĒŽA IZTURĪBA	PIEZĪMES
Ametists (Pure Ametist)	R-AZ	Mālaini sarkana	Vid.	Laba			Laba	Laba	Laba	
Daina	AZ	Purpursarkana	Vid.	Laba	Vid.	Vid.	Vid.	Laba	Laba	
Joko	R	Vājš sārtums	Lieli- Ķ.lieli	Vid.	Stipra	Vid.	Laba	Vid.	Laba	Prasīga pret dārza vietu
Laila	AZ	Tumši purpursarkana	Vid.-lieli	Vid.	Maza	Vid.	Vid.	Laba	Laba	
Laine (Laima)	AR	Purpursarkana	Lieli- Ķ.lieli	Vid.- vāja	Vid.	Spēcīgs, stāvs	Vid.	Vid.	Vid.	
Ligita**	Z	Oranži svītraina	Sīk-vid.	Laba	Maza	Vid.	Imūna	Laba	Laba	Augļi jāretina
Saiva	AR	Oranžsarkana	Ķieli- Ķ.lieli	Laba	Stipra	Spēcīgs, plats	Laba	Laba	Laba	
Sapnis	R, R-AZ	Sarkani svītraina	Vid.-lieli	Vid.	Vid.	Vid.-spēcīgs	Laba	Laba	Laba	
Vasara	V	Sarkani svītraina	Vid.	Vid.	Stipra		Laba			

**Šķirne 'Ligita' izveidota Dobelē, pārējās - Pūrē

'Daina'

'Laila'

'Ligita'

'Sapnis'

'Jokko'

Šķirnes' Laine' koki aug stāvus, tāpēc vēlams augumu samazinošs potcelms (*Attēlā jauns koks uz puispundura*)

'Laine' B118

'Madona'

'Saiva'

3. Neparastas ābeles

Kolonnābeles
(puspundura potcelmi)

Krebu ābele 'Dolgo'

Attēlā augšā:
Skaisto krebu ābeļu augļi ir labi pārstrādei

Attēlā pa kreisi:
Kolonnābeles aizņem maz vietas, bet ir prasīgas

Kolonnveida ābeles: (1) Latvijas šķirnes

ŠĶIRNE	ZIED	IENĀ-KAS*	AUGĻU VIRSKRĀSA	AUGĻU LIELUMS	TRANSPORT-IZTURĪBA	BIRSTĪBA	KOKA AUGUMS	KRAUPJA IZTURĪBA	IZTURĪBA PRET PUVĒM	VĒŽA IZTURĪBA	PIEZĪMES
Baiba**	Vid.	VV-R	Sarkani svītraina	Vid.	Vid.- laba	Vid.	Vid.	Vid.- laba	Laba	Vid.	
Duets**	Vid.	R-AZ	Sārta	Vid.	Vid.- laba	Stipra	Ļ.mazs	Vid.	Vid.	Laba	
Inese**	Vid.	R	Tumši sarkana	Vid.-lieli	Laba	Maza	Vid.	Imūna	Laba	Vid.- zema	
Solo	Vid.	R	Tumši sarkana	Vid.	Vid.		Mazs	Vid.			Pazemināta ziemcietība
Uldis**	Vid.	AV	Sarkani svītraina	Lieli-ļ.lieli	Vāja	Stipra	Spēcīgs, zarojas	Vid.- laba	Vid.- laba	Laba	
Zane**	Vid.	R	Rožaina	Vid.	Vid.	Stipra	Vid.	Vid.	Laba	Laba	Ļoti dekoratīva

*AV – agra vasaras, VV – vēla vasaras, R-rudens, AZ – agri ziemas

** Populāra šķirne, viegli iegādāties

Kolonnveida ābeles: (2) Ārvalstu šķirnes

ŠĶIRNE	ZIED	IENĀ-KAS*	AUGĻU VIRSKRĀSA	AUGĻU LIELUMS	TRANSPORT-IZTURĪBA	BIRSTĪBA	KOKA AUGUMS	KRAUPJA IZTURĪBA	IZTURĪBA PRET PUVĒM	VĒŽA IZTURĪBA	PIEZĪMES
Arbat**	Vid.	R-AZ	Sarkani svītraina	Sīki-vid.	Vid.	Maza	Vid.	Imūna	Laba	Zema	Izmantojama pārstrādei
Korall	Vēlu	VZ	Tumši sarkana	Lieli	Laba	Maza	Mazs	Laba	Augsta	Laba ?	Mazražīga
Maļuha	Vid.	R	Vājš sārtums	Sīki-vid.	Vid.-vāja	Vid.	Ļ.mazs	Laba	Vid.	Laba ?	
Moskovskoje Ožereļje	Vid.	R-AZ	Tumši sarkana	Vid.	Vid.	Maza	Vid.	Vid.	Laba	Laba ?	
Nataljuška	Vid.	AZ	Vājš sārtums (uz zaļa)	Lieli	Vāja	Vid.	Neliels	Laba	Laba	Laba ?	
Polka**	Vid.	Z	Sarkana	Sīki-vid.	Laba	Maza	Vid.	Vid.-zema	Laba	Vid.-zema	Pazemināta ziemcietība
Valuta	Vid.	AZ	Sārta	Vid.	Laba	Maza	Vid.	Imūna	Laba	Laba	

*R-rudens, AZ – agrā ziemas, Z - ziemas, VZ – vēla ziemas

** Populāra šķirne, viegli iegādāties

'Zane'

'Baiba'

'Gatis' ziedos

'Korall'

'Inese'

'Maļuha'

'Valūta'

'Uldis'

Krebu jeb paradīzes ābeles

ŠĶIRNE	ZIED	IENĀKAS*	AUGĻU KRĀSA	GARŠAS RAKSTURS	TRANSPORT-IZTURĪBA	BIRSTĪBA	KOKA AUGUMS	KRAUPJA IZTURĪBA	IZTURĪBA PRET PUVĒM	PIEZĪMES
Bērzukroga dzeltenais		Vid.	Dzelteni ar sārtumu	Skābi, miecvielas	Vid.	Maza	Zems, plats	Vid.	Laba	
Dolgo**	Vid.	Agri	Sarkani	Saldskābi, miecvielas	Vid.	Maza	Mazs, kompakts	Laba	Vid.	Kokā pārgatavojas
Dzeltenais ražīgais (Dzeltenais skābais)	Agri	Vēlu	Dzelteni	Skābi, miecvielas	Laba	Maza	Zems, plats	Vid.	Laba	Satur daudz polifenolu
Hyslop	Vid.	Agri	Sārti	Saldskābi, miecvielas	Vid.	Vid.	Vid.	Vid.	Vid.	
Kerr**	Vid.	Vēlu	Tumši sarkani	Saldskābi, miecvielas	Laba	Maza	Vid.	Vid.	Laba	
Kuku	Ļ.agri	Vid.	Koši sarkani	Saldskābi-saldi	Laba	Maza	Mazs, nokarens	Augsta	Laba	Satur daudz saharozes
Quaker Beauty	Agri	Vid.	Gaiši ar sārtumu	Saldi	Vāja	Vid.	Vid.	Vid.	Vid.	
Raganas sarkanais		Vēlu	Sarkani	Saldskābi, miecvielas	Laba	Maza	Vid.	Laba	Laba	Sarkans mīkstums
Zviedru paradīzes ābele	Vēlu	Vēlu	Sārti	Saldskābi-saldi	Laba	Maza	Spēcīgs	Augsta	Laba	

* Ienākšanās: agri - augusta beigās vai septembra sākumā; vid. - septembra vidū vai beigās, vēlu - oktobra 1.pusē

** Populāra šķirne, viegli iegādāties

Dzeltenais skābais krebs

'Kerr'

'Kuku'

Zied VK-P-1

LABĀKĀS ŠĶIRNES PĀRSTRĀDEI

SĪKAUGĻU (KREBU) ŠĶIRNES:

- **Sidram:** Šķirnes, kam augļi ir sulīgi un ne pārāk sīvi, Brix vismaz 12%
- **Kompotam:** dzeltenī vai tumši sarkani, ar diametru zem 3 cm (neder divkrāsu un rozā augļi, jo kompots būs pelēcīgs)

LIELAUGĻU ŠĶIRNES:

- **Sulai :** 'Auksis', 'Belorusskoje Maļinovoje', 'Lietuvas Pepiņš', 'Orļik', 'Spartan', 'Remo' (vācu šķirne, kraupja imūna)
- **Sidram:** 'Lietuvas Pepiņš', 'Remo' (pievienojot saldo un sīkaugļu ābolu sulu)
- **Biezeņiem, cepšanai (gaišie augļi):** 'Antonovka', 'Auksis', 'Baltais Dzidrais', 'Bogatir', 'Koričnoje Novoje', 'Merrigold', 'Ničnera Zemeņu', 'Tellissaare', 'Zarja Alatau'
- **Ievārījumam, kompotam (neizjūk):** 'Antonovka', 'Auksis', 'Bogatir', 'Zarja Alatau'
- **Žāvēšanai (netumst):** 'Auksis', 'Rīgas Pienābele', 'Zarja Alatau'

'Remo'

'Lietuvos Pepinas' »

'Rīgas Pienābele'
(Žemaičiu Grietininis)

'Komsomoļec' F1

Šķirņu slimībizturība

- **Laba izturība pret dažādām slimībām, pieticīgas:**
 - Antej, Aļesja, Bogatir, Burtnieku Ziemas, Cukuriņš, Edite, Filippa, Gita, Konfetnoje, Koričnoje Novoje, Kovaļenkovskoje, Ligita, Rīgas Rožābele, Velte
- **Zema izturība pret kraupi, nav audzējamas bez miglošanas:**
 - Belorusskoje Maļinovoje, Cortland, Doč Melbi, Jersey mac, Mantet, Melba, Lobo
- **Var slimot ar miltrasu karstās vasarās:**
 - Dace, Cortland, Rīgas Rožābele, Tiina
- **Var slimot ar vēzi nepiemērotās augsnēs:**
 - Antej, Arbat (Co), Baltais Dzidrais, Cortland, Discovery, Forele, Mālābele (Serinka), Ničnera Zemeņu, Rubin, Spartan, Vidzemes Zelta Renete
- **Slimo ar zemzīdas koraļķplankumainību («bakām»):**
 - Antej, Iedzēnu (!), Sinap Orlovskij

Ābeļu kraupis glabātavā

ZIEMCIETĪBA

**Augsta ziemcietība,
ziemcietīgas visā
Latvijas teritorijā**

Antonovka, Baltais Dzidrais, Burtnieku Ziemas,
Doč Melbi, Konfetnoje, Krapes **Cukuriņš**,
Koričnoje Novoje, Rudens Svītrainais, **Sinap**
Orlovskij, Talvenauding

**Laba līdz vidēja
ziemcietība,
audzējamas labās dārzu
vietās visā Latvijas
teritorijā**

Vairums audzēto šķirņu

**Ne visai augsta - vidēja
ziemcietība,
audzējamas tikai
labākajās dārzu vietās**

Alro, Alwa, Aroma, Atvasara, Ausma, Beforest,
Beržininku Ananasas, **Delikates**, Discovery,
Filippa, Ilga, Ligita, Noris, Remo, **Spartan**, Trebū
Sēklaudzis, Velte

**Ziemcietība Latvijā
nepietiekama**

Braeburn, Fuji, Gala, Granny Smith, Golden
Delicious, **Jonagold**, **Ligol**, Pink Lady, Redchief,
Šampion, Topaz u.c. *Dienvideiropas*
komercšķirnes

**Ziemcietība Latvijā maz
pārbaudīta (var būt
zem vidējās), stādāmas
nelielos apjomos
izmēģināšanai**

Bohemia, Delbarestivale (kloni Embassy,
Celeste), Rubin (**Čehijas**), Teremok

Attēlā: 'Redchief' – apsalis koks

AUGĻU KVALITĀTE

Sevišķi izskatīgi

Atvasara, Beržininku Ananasas, Bohemia, Joko, Pamjatj Semakinu, Rāja, Roberts, Rubin (Kazahija), Saiva, Saltanat, Sinap Orlovskij, Teremok, Zarja Alatau

Pārējām šķirnēm augļi izskatīgi

Ne vienmēr izskatīgi

Antonovka, Antej, Aroma, Atmoda, Beforest, Belorusskoje Maļinovoje, Bērsis, Burtnieku Ziemas, Celmiņu Dzeltenais, Cukuriņš, Filippa, Ilga, Jelgavas Vasaras, Konfetnoje, Krapes Cukuriņš, Noris, Rīgas Rožābele, Stars, Sūgisdessert, Talvenauding, Vidzemes Zelta Renete, Zaiļiskoje

'Atvasara'

'Pamjatj Semakinu'

AUGĻU GARŠA

Ļoti laba garša

Aroma, Beforest, **Bohemia**, **Cukuriņš**, **Dace**, **Daina**, **Delbarestivale**, **Delikates**, Ella, Jelgavas Vasaras, **Konfetnoje**, Lembitu, Melba, Merrigold, Rāja, **Rubin (Čehija)**, **Spartan**, Trebū Sēklaudzis, Velte, Vidzemes Zelta Renete

Pārējām šķirnēm laba garša

Garšā dominē skābums

Antonovka, Atmoda, **Baltais Dzidrais**, **Beloruskoje Maļinovoje**, **Edite**, Koričnoje Novoje, Mālābele (Serinka), Sinap Orlovskij *Kolonnābeles* – Arbat, Moskovskoje Ožereļje

Pārējām šķirnēm augļi saldskābi

Viduvēja garša

Antonovka, Ausma, Bogatir, Cēsu Sīpoliņš, Forele, Joko, Remo, Rudens Svītrainais, Talvenauding, Tellissaare, Wealthy, Žiguļovskoje

Garšā dominē saldums

(augļi saldi vai saldskābi ar salduma pārsvaru)

Ametists, Beforest, Burtnieku Ziemas, **Cukuriņš**, **Delbarestivale**, **ledzēnu**, Ilga, Jelgavas Vasaras, Joko, **Konfetnoje**, Korta, **Kovaļenkovojs***, **Krapes Cukuriņš**, Peltsamā, Sapnis, Sīpoliņš, **Spartan**, Stars, Tellissaare, **Teremok**, **Tiina***, Trebū Sēklaudzis, Vidzemes Zelta Renete *Kolonnābeles* – Inese*, Korall, Zane

(* – ļoti zems skābes saturs; pārējām vidējs saturs)

AUGĻU VĀKŠANAS GATAVĪBA

(Zemgalē)

Laiks	Šķirnes
Jūlija beigas - augusta sākums**	Agra, Baltais Dzidrais, Cukuriņš, Doč Melbi, Huvitus ^o , Korta, Majoru Saldais, Quinte*
Augusta vidus - beigas**	Beržininku Ananasas, Delbarestivale, Discovery, Jelgavas Vasaras, Melba, Konfetnoje, Krapes Cukuriņš, Kovaļenkovskoje , Laine (Laima), Lembitu, Roberts , Saiva*, Sūgisdessert
Septembra sākums - vidus	Alro, Atvasara, Auksis* , Celmiņu Dzeltenais*, Eksotika, Filippa* , Gita, Koričnoje Novoje* , Merrigold, Orlik* , Rīgas Rožābele, Saltanat , Sapnis ^o , Talvenauding, Velte
Septembra vidus - beigas	Aļesja, Antonovka* , Burtnieku Ziemas*, Dace , Daina, Delikates, Edite, Iedzēnu* , Ilga ^o , Laila, Madona, Ničnera Zemeņu*, Rāja, Rubin (Kazahijas) , Rudens Svītrainais, Sinap Orlovskij* , Stars ^o , Tellissaare, Teremok, Tiina^o , Trebū Sēklaudzis, Vidzemes Zelta Renete, Zaiļiņskoje
Oktobra sākums	Alwa, Antej^o, Aroma^o, Atmoda, Beforest, Beloruskoje Maļinovoje , Ella, Forele, Liberty, Ligita, Remo, Rubin (Čehijas), Spartan, Zarja Alatau^o
Oktobra vidus (tikai salnu drošās vietās)	Bogatir, Cortland, Honeygold ^o , Lawfam, Ligol

* - šķirne viegli birst, jāseko vākšanas gatavībai

** - vasaras ābolus vāc pakāpeniski, pilnīgi nogatavojušos

^o - nokavējot novākšanu, attīstās fizioloģiskās slimības

Ābolu realizācijas kalendārais grafiks (plašāk audzētās šķīmes)

Šķīme	Jūlijs			Augusts			Septembris			Oktobris			Novembris			Decembris			Janvāris			Februāris			Marts			Aprīlis			Maijs			Istabas t° (nedēļas)
	3.dek.	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
Geneva Early	█	█	█	█																													>1	
Agra	█	█	█	█																													1	
Doč Melbi	█	█	█	█																													>2	
BALTAIS DZIDRAIS	█	█	█	█																												<1		
Konfetnoje			█	█	█	█	█																									2		
Krapes Cukuriņš				█	█	█	█	█																								2		
Melba			█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█																<2		
KOVAĻENKOVSKOJE				█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	<2		
Rīgas Rožābele				█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	<2		
Trebū Sēklaudzis							█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	1		
Vidzemes Zelta Renete							█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	<2		
Merrigold							█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	<3		
TIINA							█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	2		
Rudens Svītrainais							█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	<1		
Žiguļovskoje							█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	2		
Ničnera Zemeņu							█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	2		
Celmiņu Dzeltēnais							█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	1		
ORĻIK							█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	<2		
AUKSIS							█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	3		
Alro							█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	1		
ANTONOVKA							█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	2		
Koričnoje Novoje							█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	2		
Talvenauding							█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	>3		
SALTANAT							█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	<3		
RUBIN (Kazahijas)							█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	3		

Apzīmējumi:
 vēlamais realizācijas laiks - █ █
 pieļaujams optimālos apstākļos - █ █
 dzeltenaugļu šķīmes - █

Ābolu realizācijas kalendārais grafiks (plašāk audzētās šķirnes)

Šķirne	Jūlijs			Augusts			Septembris			Oktobris			Novembris			Decembris			Janvāris			Februāris			Marts			Aprīlis			Maijs			Istabas t° (nedēļas)
	3.dek.	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
DELIKATES																																	<2	
Peltsamā																																	1	
Zaiļiskoje																																	<3	
Liberty																																	3	
Wealthy																																	<1	
Filippa																																	1	
Stars																																	>3	
Ilga																																	3	
Rāja																																	<2	
LOBO																																	<3	
Beforest																																	2	
TELLISSAARE																																	<3	
Sīpoliņš																																	1	
IEDZĒNU																																	<2	
Burtnieku Ziemas																																	>1	
ANTEJ																																	2	
Aļesja																																	>1	
Forele																																	2	
Noris																																	2	
Bogatir																																	2	
SPARTAN																																	2	
ZARJA ALATAU																																	2	
Alwa																																	3	
SINAP ORLOVSKIJ																																	<3	
BELOR.MAĻINOVOJE																																	2	
Ligol																																	3	

Apzīmējumi:
 vēlamais realizācijas laiks - pieļaujams optimālos apstākļos - dzeltenaugļu šķirnes -

ZIEDĒŠANAS LAIKS

Ziedēšanas sākums	Šķirnes
Agri – ļoti agri	Doč Melbi, Konfetnoje, Koonik, Koričnoje Novoje, Lembitu, Liivika, Maikki, Pervinka, Ranger, Tiina, Vahur, William's Pride; <i>krebi</i> – Kuku, Quaker Beauty
Vidēji agri – vidēji vēlu	Vairums audzēto šķirņu
Vēlu	Aroma, Atmoda, Eksotika, Honeygold, Joko, Jubilej Moskvi, Karamba (Karina), Ligita, Lobo, Lodel, Melrose, Radogostj; <i>krebi</i> – Zviedru paradīzes ābele; <i>kolonnābeles</i> – Korall

Pieci koki mazam dārzam

- **Agras vasaras** – ‘Agra’ vai ‘Baltais Dzidrais’
- **Vasaras** – ‘Konfetnoje’ (saldi), ‘Roberts’, ‘Lembitu’ (vai ‘Discovery’ - tikai Zemgalē)
- **Vēlas vasaras** - ‘Kovaļenkovskoje’ (saldi), ‘Sūgisdessert’ vai ‘Rīgas Rožābele’
- **Rudens un agras ziemas** – ‘Auksis’, ‘Tiina’ (saldi), ‘Dace’, ‘Gita’ vai ‘Merrigold’
- **Ziemas** – ‘Antej’, ‘Beforest’ vai ‘Spartan’

Paldies par uzmanību!